Alavara

Can Yücel



2

42
C.
04

DK DOĞAN KİTAP

Alavara

ALAVARA

Yazan: Can YÜCEL

Yayın hakları: © Doğan Kitapçılık AŞ
1. baskı / Bulut Yayınları, 1999
3. baskı / mayıs 2000
6. baskı / nisan 2004 / ISBN 975-6770-96-1

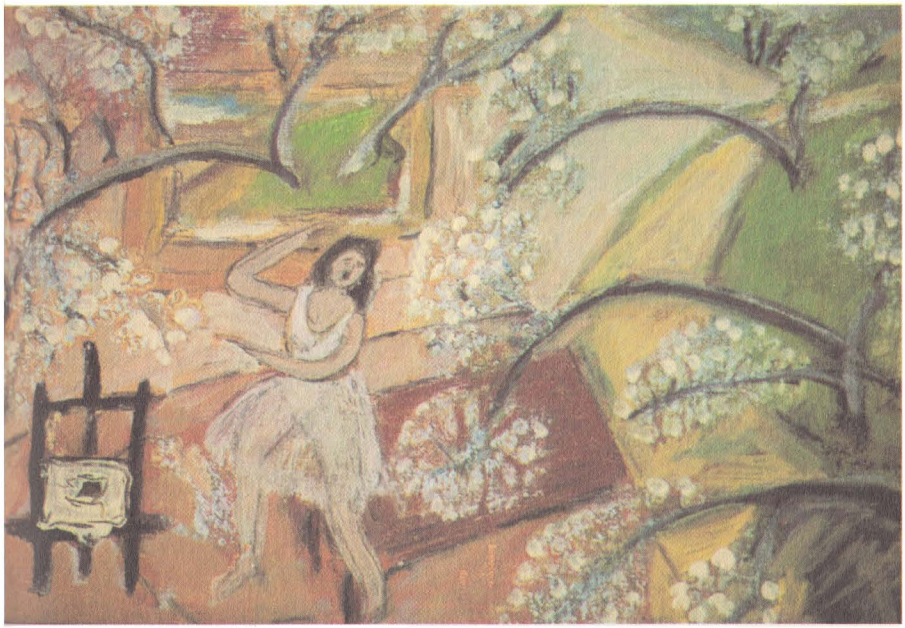
Kapak tasarımı: DPN Design
Resimler: Güler YÜCEL

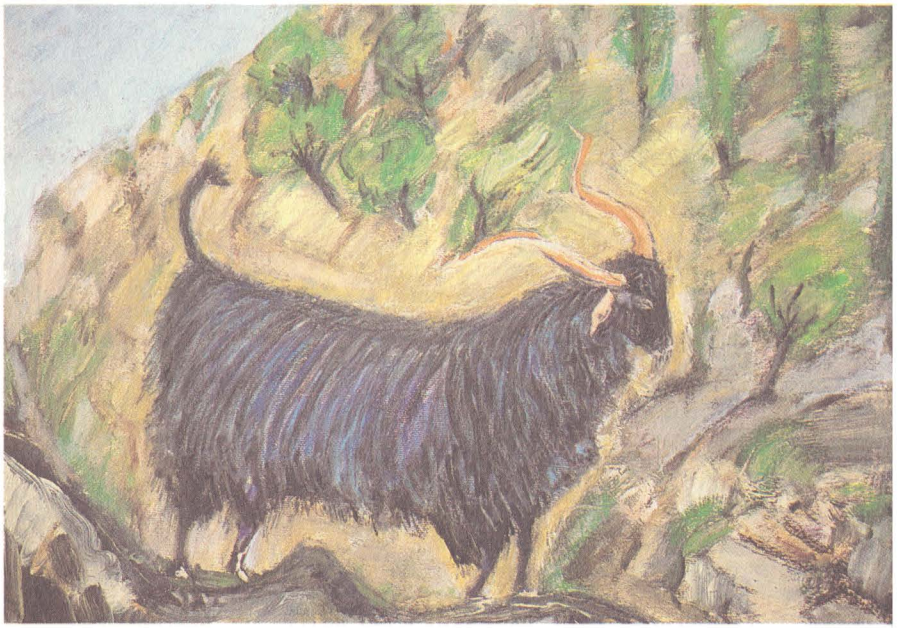
Baskı: Altan Matbaacılık / Yüzyıl Mahallesi
Matbaacılar Sitesi 222/A Bağcılar - İSTANBUL

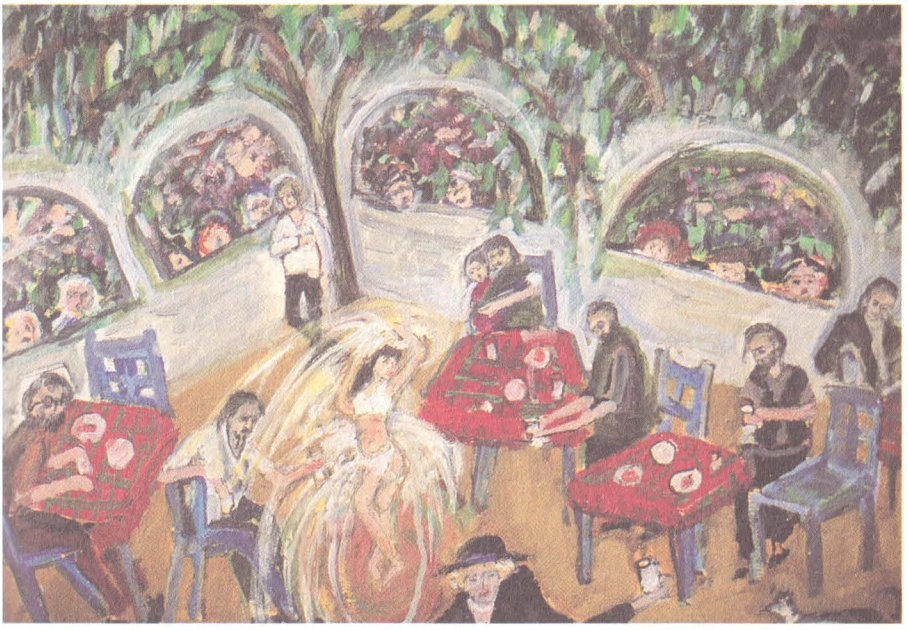
Doğan Kitapçılık AŞ Hürriyet Medya Towers,
34544 Güneşli - İSTANBUL
Tel. (212) 677 06 20 - 677 07 39 Faks (212) 677 07 49
www.dogankitap.com.tr

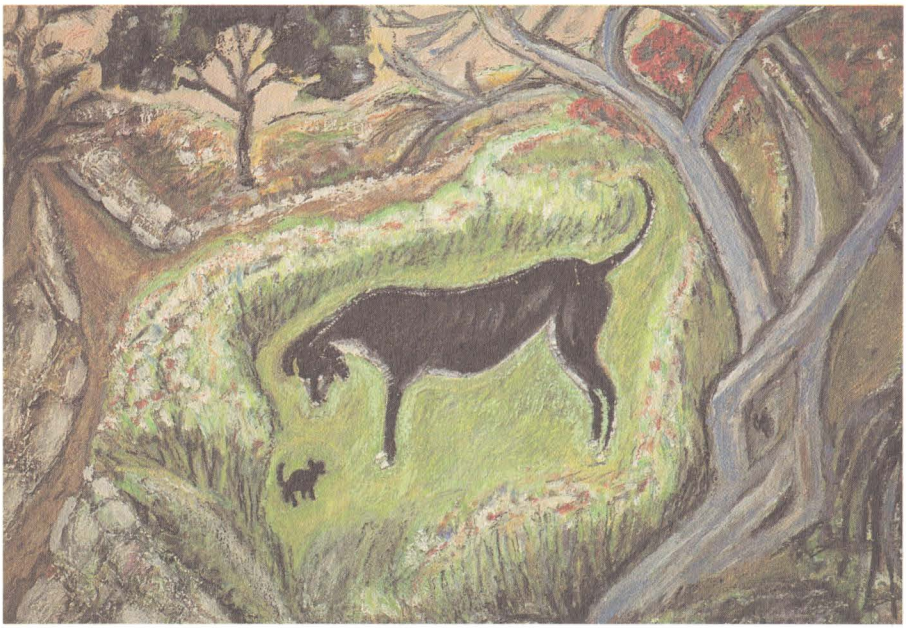
Alavara

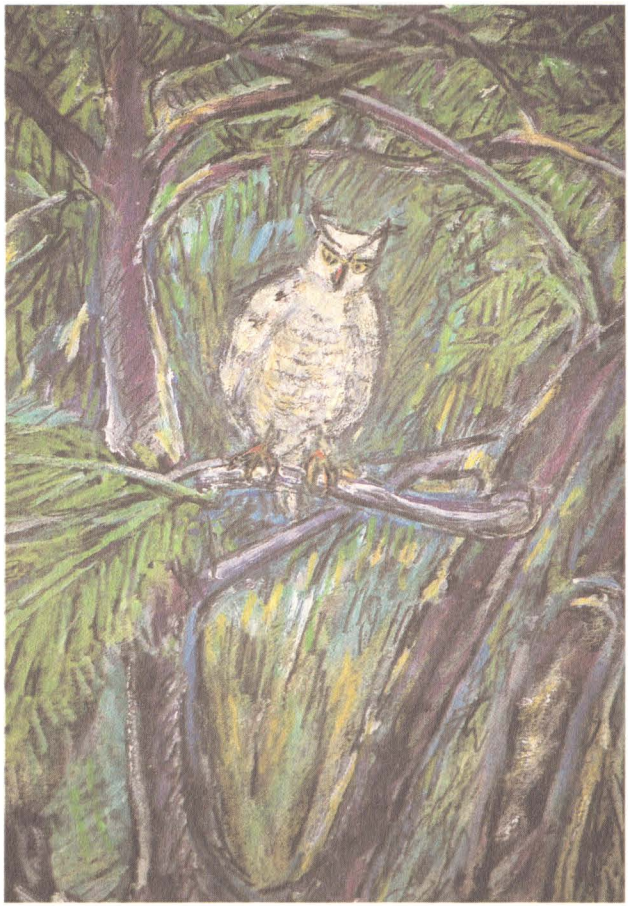
Can Yücel











ALAVARA

BATA - ÇIKA

Güneş doğudan doğarken doğulu da
Batıdan batarken batılı mı?

Aman Batıcı, Zaman Batıcı
Köyümüze bıraktın yoktan bir acı!

DİNGİN GÖRÜNÜM

Kurbağalar zırp susmuş
Zar kanatlı uçaklar uçmaz olmuş
Ağaçlar yüzyıllık mahmurluklarında
Papatyalar içine kapanmış
Dutlar Buda olmuş budanmış
Tuygun kedi balkabağının üstüne tünemiş
Üstümüze açmış, güneşin masmavi şemsiyesi
Dapduru dipduru hava
Sade kumru var
Çırpp ağacın üstüne konan
Pâre pâre bulutlar
Pâre pâre umutlar
Belki de oranlamak üzre
Havanın ne kadar duru olduğunu
Yavaş yavaş yitiriyorum belleğimi
Dere boyu tavşanlar
Yine oldu akşamlar

GÜZ AFRODİTİ

Sonbahar solgun bir incir yaprağıyla kapatmış orasını
İnce uzun parmakları memelerinde
Hüzzamdan bir hava çalıyor
Ellerine sağlık!
Omuzları ürperiyor hafifçe
Lepiska saçlarını atıyor geriye
Ayakları öyle sağlam basmış ki toprağa
Topraktan doğmuş sanırsın,
Üçotuzunda bile olsa
Yaşını hiç göstermiyor
Turuncu aşklarıyla

GÜZÜN YÜZÜ

Reşat Oktar'a

Trabzon hurmalarına basaraktan
Tırmanıyor tırmanıyor gökyokuş
Siyah kanatlı bulutlar ardından turuncular,
Acayip bir semtülreise doğru...
Yağmur da iniyor ters yönden
Piano forte
Her damla toprağı taşıyan
Bir atım toprak kokusu
Her damla bir komünist höcresi
Her damla bir katman ozanlı ozon
Her damla biraz gökyüzü
Her damla biraz yeryüzü
Ağarırken güzün yüzü
Bendeniz zom bir kromozon

KARTAL'ın
AKKARTALINA

Ne kötü
Rüya göremiyor
Kartal Kabristanındaki o kartal
Ne acı!
Biz onun öfkesinin kırıntılarını
Ancak görüyoruz rüyalarımızda...
İşte bu Neyzen Tevfik
Portesi portresiyle,
Dememle rapp dikiliyor ayağa
Sevgileriyle şişesiyle de sonra
Düz rakılara tırmanıyor
Azab-ı Mukaddes'e doğru

SONE

Kayısı kurularıyla
Hem içerden hem dışardan
Işıyan bu bahçe kubbesi altında
Sığla ağacının buhurları içinde
Kediler tutmuşlar birer kurna başını
Kadın değil kedi hamamı
Dalmışlar bir kuru yıkamaya
Yeni tarz İsveç cimnastiği...
Ama sevgilim kesme beni dinlemeyi,
Birlikte gelip
Birlikte getirelim bu soneyi
SONA!

UZAYDA

Uzun yollar uzun uykular
Uzun lâflar uzun gaflar
Kısaltıyor ömrümü
Sanki kısa yaşamışım da!..
Uzayda bir kuyruklu yıldız
Vuracak bir yere ya nereye?
Ama Shakespear'leri çevirdikten sonra Türkçeye...

UZAKTAN - YAKINDAN

Ekseri ayak seslerinden bilirler
Sevgilinin geldiğini
Ben senin öksürük sesinden
Biliyorum yaklaştığını
Ne mutluluk
Biz senlen öksüre çiftleşe
Öleceğiz beraber

MURAKABE

Gebe bir kedi gibi
Uyukluyorum güneşte
Neyi nasıl nerede doğuracağımı
Düşünerek değil sade
Lohusa yatağımı kafamda kurarak...
Düşün düşün düşün!
Sık geliyor çişin

ARS LONGA
VITA BREVIS EST

Gün kavuştu
Kocaman bir karabaş uzandı bahçeye
Burnu ıslak, gözleri cevahir, derken
Gözgözügörmez çadırında yağmurun
Gözbebeklerinin yedigöllerini seyrediyorum
Aşkın Kaanununu yazıyorum yeniden
Ohannes Brahms çalıyor eski plâkta
Sanat uzundur hayat kısa

KARŞI - SALDIRI

Herzaman sen pencereden bakıp
Bizi resimleyecek değilsin a!
Bu sefer de biz akın ettik içeri
İşliğin duvarlarını yerle bir edip,
Yapraklar dallar çiçekler
Daldık doluştuk dört bir yana.
Biraz da biz senin resmini
Yapalık dedik!

KENDİ KENDİNİN TÜRBEDÂRI

Enginar keserken
Enginarların üstüne düştüm
Düştüm sırtüstü,
Gök masmavi
O bana bakıyor ben ona
İşte ben burda öldüm dedim
Yeşiller arasında masmavi
Göğün altında...
Gelip geçerken iki-üç yaprak
Enginar atıverin üstüme!
Siroza iyi geliyormuş...

6 MART

Cemre düştü
Toprağa havaya suya
Güler de geldi dünyaya

BU RÜZGÂRA
BİR RÜZGÂR DA BENDEN

Rüzgâr bağlama çalıyor yapraklarla
Arif Sağ gelmiş say cemevimize,
Arkamdan itme 'lan poyraz!
Ben de Güler'e sarılır
Salkım söğütlere tutunurum,
Sallan yuvarlan sallan!
Atarım kendimi yatağıma
Rüyalarım ki bir hayalet tekne
Uykularım ki nöbette uyuyan bir er
Şiir ki mavzerine dayamış başını,
Sallan yuvarlan sallan
Ensenden esen esen yelle!

Üç direkli bir firkateyndir gemimiz
Uğur ola Caponyadır yolumuz,
Ertuğrul süvarisiyim gayri ben
Dedem Ali Bey,
Kayalara tosluyoruz Capon açıklarında
Bağırıyorum emirerim Memed'e
Atla sen, ben gemimle batacağım,
Memed ki yine benim kendi nefsim
Atlıyorum o tayfunda
Kayalara çarpıp göğsümü
Kurtuluyorum,
Ben ki o emirber Memed
Istanbul'a varıp
Beyazıt Meydanı'nda siftah
Bir kan dâvasından bok yoluna
Vurulup ölüyorum...
Sallan yuvarlan sallan!
Ensenden esen esen yelle!
Bu rüzgâra bir rüzgâr da benden!
Boğuluyorum da yıkılmıyor bu kaleden beden...

GÜNEŞLE GÜNEŞ BANYOSU

İlk güneş tepiniyor gözkapaklarım üstünde
İlk güneş kol geziyor yüzümde
Sivil olmasa da bedenim
Güneşe boyandım takımlarıma dek
Schiller'den "Neş'eye Neşide" değil bu
Güneşe Neşide
Adam olmak mı niyetin
Âdem olmak mı diyetin
Yoldaşıysan nazımla Hikmet'in
Gel güneşe, güneşe gel
Güneşe gel
Güneşe
Güneşe
Yaşa be!

PİÇ ALİ'nin MATİTASI

Bana **Bir Varmış**... de!
Bir Varmış Bir Yokmuş... deme!
İçime dokunuyor...

AGANTA

Son şiirim yazılı esercedit kağıdından
Kız gibi oynak bir oyuncak yelkenli yapıp
Bıraktım körfezdeki dalgın suya
Dev bir levent edâsıyla ben de atladım içine
-Anla artık hastalıktan nasıl da ufalmışım-
İhvandan bir meltem esmeye başlamaz mı ardımızdan
Yalpalaya yalpalaya açıldıkça açıldık açıklara
Açıklar ki benim dünya değil ahret kardeşlerim.

FINITO DELLA MUSICA

Konser oldum
Bitmemiş Senfoni'yi bitirdim

AĞRILI CİMA

Ağrılar yatağında ıh-ıhh
Seziyorum seçiyorum hayal-meyal
Ayakucumda oturuyormuşun,
O ağrıların yatağında ağarıyor aklım
Demek seni halâ seviyormuşum,
Otuz küsur yıl önce
Ağrı Dağı'na çıkmıştım ilk
Bu ikincisi,
Ak çarşaflar içinde kardelen
Debelene debelene can çekişirken
Nasıl canı çekerse eski güneşleri
Ben de seni öyle yârim...
Allahtan ostrojenin düşük bu ara
Demek bir daha nerde ne zaman
Kapışacağımız besbelli meçhul,
Belki Hâfız'ın Kabri olan bahçede
Güller güller içinde Güler
Yakası açılmadık bir seher...

YAZLA YETİNMEK

Bizler için pastırma
Bu pahalılıkta geçmişe mazi
Pastırma yazından kala kala
Toprağımıza yeniden nefes aldıran
Güle-öle yaşanası bir yaz kaldı...
Buna da şükür diyerek hurma ağacı
Bu yarı-serin, yarı ılıman havada
Kocaman ellerini ovuşturuyor
Tatlı tatlı

TOMOGRAFİ

Söndü sönecek bir idare lâmbası
Bu idare bu yönetim bu hükmet
Bu icraya verilmiş müflis icra
Bu üç güçten biri denen yürütme
Neyi nerde nasıl yürüttüğü belli,
Ardından avcı hattıyla kasetler koşmaca
O kutu kutu içinden zıpp fırlayan
Kara kara kutular
Her elîm kazadan sonra birer birer
Kabak çiçeklerince açılmak üzre,
Bu idare bu yönetim bu yürütme
Ayıp yerleri türbanlara dolana dolana
Malûm Dolapderenin yatağında
Piyasaya çıkmışçasına bu ortalamalı
Cihanı fethetmiş sanırsın öyle pürazamet
Kendinden geçmiş diskur geçiyor halâ
Ele güne dosta düşmana
Harp halinde kendi Merih yıldızıyla bile,
Hanidir Metastaza dalmış illetini unutup
-O kadîm o kamusal o kırkyıllık kanseri-
Götünde biten o bâsurbadelmevtten şekvacı
Ve Ahh, o "sevilmemek" denen onulmaz yara!..
O emektar sedyeden, o çilekeş Anadolu'dan
Tabansız ve kademsiz ayakları
Bir çift lodospalamudu gibi sarkmış
Mahşerin neşterine doğru süvari gayri,
Bon voyage sana mon frerö jako!..

TÜHH BİZE!

Yıl: Milâdî 1988, Hicrî 1414
Hamdolsun, 75 inci Bayramını Cumhuriyetin
Onuncu Yıl Marşını okuyarak Kutluyoruz!
Çıktık açık alınla yürüyoruz marşiyen
Demirağlarla ördük yurdu dörtbaştan...
Dinleyen de bizi bu 65 yılda
Albayrakla donanmış akpak trenlerimiz
Anadolu'nun kervan - geçmez köşelerine
İtin bakır sıçtığı çoraklara ulaştı beller...
Tühh bize ki, Kokokrasi'nin içimize teşrifiyle
Şimendifer Siyaseti defterden silindi gitti,
Gnl. Motors'un Marshall marşına basmasıyla da
Yolumuz, yordamımız, bağımsız yarınlarımız
Kara yollara, karayollarına öyle bir düştü ki
Atatürk'ün Hitâbesi, o vahim Kehânetiyle
Tersanelere girildi, cer atölyelerine kilit vuruldu,
Ortalığı ağulu bir egzoz dumanıdır sardı
Araba Safası bokuna zifirimiz karardı,
Acele Eceldir anladık da, be, şöför Kardeşim
Yollar tutulmuş, motor boğulmuş, şimdi ne
haltedeceksin?
Yakındır DDY'na da sıra gelir
Gözümüz yaşına bakmadan o da Özerleştirilir...

Demirağları attık suya
Otomotiv bir voli vurmaya,
Çağ atladık atlıyoruz derken
Geri vitesle dalıyoruz Orta Çağa

REQUIEM -I-

Dr. Mehmet Şen'e

Boynum kıldan ince ölüme,
-Değil mi ki şol illetten iğne-ipliğe dönmüş bedenim-
Ve ölüm ki benim bu ölümlü dünyaya gelmemle
Beraber dünyaya gelen maşallahıvar oğlum,
Ona ben analık ettim, onu ben elimde büyüttüm
Onu şu kadarcıktan bu boya ben getirdim
Yedim yedirdim, içtim içirdim, kustum kusturdum
Onu sütümle, onu kanımla, onu aklımla besledim
Nereye gittiysem, ölümüne kadar, yanımda götürdüm
Ne zaman aşkımı öpsem, ona da öptürdüm
Ben gençken o da gençti, ihtiyarım o da ihtiyar
Siperlerde omuzomuza döğüştük o diyar bu diyar
Kimi de nefsimizle barışık, bahtiyar mı bahtiyar
Şiir düzerken tüykalemim oynatırdı kıyısından,
Onu unuttuğum da oldu, ölümcül mü ölümcül bir ihmal!
Hatırladığımda ama, öyle yarım yaşadığıma bin
pişman...
O denli unutkanlıklarım için mi şimdi bu intikam?

-Adaam sen de, bir ben miyim âlemde oğlu hayırsız
çıkan!
Ki saldın bu habis Haşhaşiyûnu, 'lan, günahı boynuna',
Anarşit bir Urartulu ur musallat ettin boynuma!
Truva'da Tahta At güyâ, içinden uğruyorlar dışarı
Çoğaldıkça çoğalan o maraz, o haşarı höcreler
Farkındaysalar da kıyımın, tutamıyorlar zaar
kendilerini
Yazık, benle koyun koyuna onlar da verecek son
nefeslerini!..
Gel bakalım diyorum, gidiyoruz senle, namızsız oğul!
Oğul verdikçe veren o belâlıları da alayımıza katıp
Neş'eye neşideler okuya okuya, iyi sulardan aşağı
Gidiyoruz o ölümsüz Allahrahatlıkversinlere doğru...
Sizin de içiniz rahat olsun, ey arkada kalanlar
Bundan böyle size anakarada ölüm yok!..

PARADOKS
TERSYÜZ

Dr. Ahmet Çoker'e

Bademcik nahiyesine rastlayan habis urun yola getirilmesi için, başta Dr. Mehmet Şen, cümle tabibin sözbirliğiyle Işın Tedavisine, Radyo Terapiye başvurulması sonrasında ve ağız mukozasının, yâni ağıziçi dokularının, beklendiği üzre, zedelenmesi yüzünden ağız yoluyla beslenmem bayağı zorlaştığında karnımdan mideme bir dren, bir sonda açılınca,

Midem Ağzıma Geleceğine
Ağzım Mideme Gelmez mi!
Ben Ki Bir Karındanbacaklıyımdır,
Karındanağızlı Biri Olup Çıktım
Tıpkı Bir Vantrolog...

NE İSE FÂLİM
O ÇIKSIN HALİM

Lâleli'den Şişli'ye evcek göçeli
Apartman çocuğu oldum çıktım
Araba şerrinden sokakta oynamak yasak
Dört duvar arasında bir fındık faresi
Babaannem acıdı halime
Üç tekerlekli bir velospit aldı
O sâyede kıra çıkıyoruz her sabah
Şişli MOSK'unu oturtmamışlar daha
Zâten daracık yolun orta göbeğine
Gidiyoruz Fransız Hastânesinin taş duvarı boyunca
Mecidiyeköy Dutluğuna doğru
Babaannem piyade ben süvari
Dut ziftlene ziftlene
Varıyoruz o çayırlık kır gazinosuna
Babaannem sade kahve söylüyor ben gazoz
İlerde Hürriyet-i Ebediye Tepesinin
Anıtı-manıtı görüyor
Gagırgası çıkmış bir çingene karısı zuhur etti
Ninemin falına baktı
Onunkine çoktan bakılmış zâten
Tutturdu ille de küçük beyin el falına bakacak
Kaptı elimi bumburuşuk avucuna
Dua-mua mırıldanıyor
Sıkıldım elimi kurtardığım gibi bir koşudur kopardım
Koş, koş, daha çok koşarsın sen ! diye
Cıyakladı ardımdan...

Cazının falı resmen doğru çıktı:
Çocukken hadi neyse
Büyüdüm yine koştum koşturdum
Ekmek parası için koştum durdum
Ayten'in peşinden koş baba koş
İnandığım dâva uğruna koştum hep
Koşuklar için koştum koştum...
Şimdi sen şu rastlantıya bak ki
65 yıl sonra aynı Hürriyet Tepesinde
1 Mayıs'ı kutlayayım derken
Polis copları altında koşuyorum
Nefes nefese

DOKTOR

Çaresiz dertlere düştüm
Yok mu bunun çaresi?
Var:
Yaşamayı ölecek kadar sevmek!

ALAVARA

Nereydi gittiğim o?
Nereydi geldiğim o?
Adlardan anılar
Anılardan adalar
Sonlardan sanrılar...
İzini sürerken bir yaban eşeğinin
Engebeler en gebeler aşağı
Yüzerek bir lohusa şerbetini geçtim
Gümrükte çözüldü bohçaların mühürlü düğümleri
Atlar dallar sökün etti çeyiz sandığından
Dul karının gelinliği
Biraz solmuş ama o kadercik olsun
Güneş vuruyor nassıolusaossun kalesinden
Tutmuş yine korsan damarı
Papazkaçtı saçlarımı sakallarımı kavuruyor
Mersinlerin gölgesine attım kendimi
Çifte kâğıt bir cığara pöfürdetiyor rüzgâr
Çocuktan kalma bir uyku uyukluyor koynumda
Tüy ayaklarım havaî bir ceylâna emanet
Adıma düzülmüş bir koşmayı koşuyorum nefes nefese
Uyandım alnımda mersin dalından bir çelenk
Öğüreceğim ama dudaklarım bir cazıyla öpüşmüşçesine
Hep yara, kan pıhtıları kabuk bağlamış yer yer
Cerrah oldum, koptu gül goncaları dikenler

Yeniden Türkçe konuşmanın **Yaşasın!** hızıyla
Fırlayıp ayağa, keklikli bir düzova buldum karşımda
İki tazı dört dönüyor dolayımda güle oynaya
İlerdeki çamkoruya yediyorlar beni mahsus haa
Bir kuytuda kazanlar arasında naylon bir barakadan
Anasıyla kızı çıktı şamataya, Gülnihal ki onaltısında
Saçının topuzuna yanar-döner bir fırıldak takmış
Kadimden bağlarla kaplı dereden tepelerden söz ettik
Sundukları çayın güneşini avcumun içine kondurup
Yürüdük anasının o masmavi kuzusu koya doğru
Bütün cesetler gibi anadandoğma bir gözyaşı
Şıp diye düştüm o iysaatlerdeolsun sulara
Nefes almağa başım çıkardıkta görmez miyim Ölümü
Gökova'nın karşı Balan Tepelerine oturtulmuş kuleyi
Dante'nin Cehenneminden alıntı o Ören Termik
Santralını
Ödüm ayıptır boncukladığım bokuma karıştı
Geçen yıl kül olmuş coğrafyada can vere vere
Kendimi 9 Eylül'deki hasta döşeğime zor attım.
Nereydi gittiğimiz o?
Nereydi geldiğimiz o?
Neydi adı o yerin?
Şimdi aklıma geldi:
ALAVARA! ALAVARA!

REQUIEM -II-

Kobalt 60, kobay - kovboy, indikçe başımdan
Işınlar ışınlar, anadandoğmamış ışınlar...
Ben ki kalebenttim zıganasında bedenimin
Yürüyakulum bir pınar patladı ayağım dibinde
Kobalt mavisinden mai mâyi havaî,
Çağlıyorum doruklardan karyemez çığlağa teşbih
Seke seke sikerek taştan kayayı kayadan taşa
Bulutların arşaralığından aşağda koyunlar yemyeşil
Zaman mekân, mekân zaman şaşa şaşa şaşa
Yerdenbitme yere dalıp yeraltı sularına
Kalkere manganeze ve türn madenî sırlara karışarak
Sugözümle karbondiyoksit soluyarak şahdamarıma
Vardım cenneti cehennem, cehennemi cennet bir
mağraya
Benden önce gelen cansularının güzelim ardından
Damlataşlar dikiyorum yokmuşvarmış oluşuma
duvarlar boyu
Renkahenk bolahenk, ama siya siya

BADEMLİ

Eşref saatiyle badem uyanıp er-erken
O acemi mevsimi günevveli baştan çıkarmaya
Baharlar açmış tekmil, Bahara nisbet veriyor,
Aşkın ocağından tüten o esirik Buhur...
-Bilmez mi evvelsi yıl nasıl aldatıldığını!
Yine de başı bulutlarda ya siz ona bakın!-
Böyle başladı işte Romen bir bademin Romanı:
Boş yaprağa körpe körpe yapraklar yazdı Yeşilistan
Çağla diye dallara üşüşen çocuklar kadar çocuktur
Çağlalar ki onlar bademin yeşile çalan çocukluğu,
Dolanır dururlar çingene sofralarının çergilerinde
Kilosun ağır satsalar da gâvurun İzmir'inde...
Öbür ağaçlar da katılmış zâten ferah-fezâ ahengine,
Saçılıp saçılıp döküldükçe gayrı bahçe değil o bahçe
Pembe açsa da kimi, günlerce ağarmaz o beyaz gece...

Çağla biter, peder badem çıkar gelir bezmimize,
Olgunu düşer yere bir düş sesiyle çıt-çıt-çıtt,
Çabuk tut elimi, kardeş, alargaya yem olmasın ürünü!..
Çıkar değnekleri debboydan, çırp dalları, çırp, çırp!
Diş bademler dişimizde çıtır çıtır, görsün mürvetini!
Çuvallara doldururken daha, malûm çuvalladığın lâkin
Çalındı kulağına, frenkten ucuz badem aldığı hükümetin
Aldırma be, bitmedi ki Âdem'in de, Badem'in de
manitası
Ağaç değil meret, Con Ahmet'in devr-i daim makinası
Erenlerin kök elleri yenibahar serperken şölen toprağı
Ocak'ın ocağında çatır çatır yanar badem kabukları.
Ya o sakızlı badem tatlısı, ya o bademezmeleri!..
Bu şiir bademcik kanseri olmuş bir şairin şiiri...

KÂNUNSANÎ

Aylardan Ocak ayında
Süngüsü düşmüş sabırlardan da sabırsız
Kaçtı kaçacak, bakma elleri parpar
Banka kapısında bekliyor saatlerdir,
Maaşını nihayet aldıktada dönerken eve
Karanlık güçler tarafından
Sokak arasında parasına tamahen
Vurulacak olan olan o çilekeş güneş kadar
Mahzun bir yeni yüzyıldır ihtiyarlık.

VASİYET -I-

Beni kuzum Datça'ya gömün
Geçin Ankara'yı İstanbul'u!
Oralar ağzına kadar dolu
Alabildiğine de pahalı,
Örneğin Zincirlikuyu'da
Bir mezar 750 milyona,
Burası nispeten ucuzluk
Ortada kalma tehlikesi de yok,
Hayırdua da istemez,
Dediğim gibi beni Datça'ya gömün
Şu deniz gören mezarlığın orda,
Define diye deşererse ama, karışmam ona!

POLİTİKAYLA POETİKA
POETİKAYLA POLİTİKA

-I-

Başka türlü bir şey benim istediğim *1946*
Ne ağaca benzer ne buluta benzer
Burası gibi değil gideceğim memleket
Denizi ayrı deniz havası ayrı hava
Nerde gördüklerim nerde o beklediğim kız
Rengi başka tadı başa

-II-

1957

Aç bir fareydi şiir
Yarım uyaklarıyla uykuları azdıran

Cöntürkleri çağırdım Vanları Siyamları
Ankara'nın kedisi herzamanki gibi geç
Önce Shelley'i yedik Puşkin'i ve Sait'i
Rimbaud'nun beyinleri nasıl gene de taze

Misafirler geliyor mersiler iltifatlar
Öğrenmişsiniz siz artık yemek pişirmeyi

Ama yukarı katta bu tıkırtı n'oluyor?

-III-

(ARS GRATIA ARTIS)

Aslan yine zehirlenmiş yatıyor *1966*
alkol kuyusunun başında
Yeleleri mızrak mızrak hep
kurumuş kusmuktan
Öylesine kanlanmış ki gözlerinin akları
taşların üstüne kaydı kayacak
Karnına çekiyor bidüziye ayaklarını
Tırnaklarını kesmek isteyen biri var da sanki
O istemiyor
Ama bir şiir aslanı ne de olsa
Kafasını kusmuktan kaldırıp ikidebir
"Ars Gratia Artis" diye inliyor
Yâni "Sanat Sanat İçindir" diyor

-IV-

1972

Devrimcilik gibi Şairlik de
İnen darbeyi duyabilmektir.
Kaslarının liflerinde,
İster copların darbesi olsun
İster bilincin...
Gelerek, binbir işkenceden
... insanlık gibi tıpkı...
Çığlıklarla türeyen Devrimci Şiir
Giderek, sömürüye ve zulme
Karşı akımıdır Sevincin...
Hani Gayrat Tepe'den
Verilip verilip de,
Dala bedenlerimize elektrik,
Tam bedenlerimize elektrik,
Tam tükendiğini sandığımız yerde direncin,
En çelimsiz kızımızda bile baş veren
O silkiniş var ya,
O türkü, o öfke, o erkeklik
Kıvılcımlarla üreyip güçlenecek,
Güçlenecek,
Güççlenecek,
Güçççlenecek,
Ve birden tepti miydi geriye,
Tepti miydi o yüklü yürek
Gözüne, yuvasına, kaynağıma zulmün,
Bir gökgürültüsüdür, bir şimşek,
Bir sevinçtir akıp gidecek
Şebeklerin sigortası atıncaya dek!...

İşte böyle bir şiir bizim yazmak istediğimiz...

-V-

(SOYUT ŞİİRE SAVUNMA)

1973

Bi sen misin, başka tazı yok mu yani kocayan,
Dalmışın gözlerinle bi tuhaf, tuz göllerine !..
O yavşanlar arasında yarıştığın tavşandan
Bir b.. da olsa kalan, bileceksin kadrini !

Bi sen misin, başka ozan yok mu yani kabz'olan !
Uvunup duracağına, soyut şiir yaz be adam !

-VI-

Felcederim seni! diye haykırıyor adam. *1972*
Felç edecekmiş beni,
Anarşistlik edip bi daha falaka şiiri yazarsam...
Derken suratının şakında "burun" diye gezdirdiği o
korkunç dikeni
Üstümde yakalanan kâğıda daldırıp çıkardıktan,
Ve gözlerinin idare lâmbasını bi miktar daha
kıstıktan sonra,
Utan! diye höykürüyor. Yaşından, başından utan!
Şarap imal ettiğin yetmiyormuş gibi, bi de iftira
ediyorsun bu fıkaralara
!..
- Dönüp yüzlerine bakıyorum: Başgardiyan Rıza ile
Kuru Hasan.
Yeni yumurtadan çıkmış iki keklik yavrusu kadar
mazlum ve masum,
Ağlayacaklar, dokunsam...
Kaldırıp elimin altındaki sandalyeyi kafalarına
Çakmak geliyor içimden, kendimi zor zaptediyorum -
Sizin için ne diyor bu, biliyor musunuz? "Akbaba" diyor,
"Akbaba"!..
Ve aniden, sol elindeki kâğıda sağ elinin tersiyle bir
hükümet darbesi aşkedip, okumaya başlıyor falaka
şiirini...

- Böylece suçunu olanca ağırlığıyla çarpıp
yüzüme, oracıkta kahretmek istiyor beni galiba -
Tarzı bir hayli kadim ve hamasî de olsa, fena okunuyor
hani;
Mesela: "Ziyafete konmuş gibi sırıtkanlar" dizesini
okurken özellikle sırıtıyor acı acı...
Giderek, bütün kendini-beğenmişler gibi kendini
kaptırıyor kendi sesinin sihrine...
Utançla hınç karışımı, saydam ve ıslak bir perde iniyor
gözlerine,
Fırlatıyor kâğıdı elinden, devletli burnunu ağzının
Kaldırıcıyla ortanın sağına aktarak...
Yazdığımda en ufak bir yalan var mı? diyorum.
Fark etmez, diye celâlleniyor, **Benim cezaevimde**
Böyle şeyler yazmak kesinlikle yasak!..
Ama ben de bir insan olarak, dilediğimi düşünmekte
Ve yazmakta hürüm, diye diretiyorum.
Sen insan filân değilsin! Mahkûmsun sen mahkûm!
Ezerim, felcederim seni, hele bir daha
Böyle münasebetsizlikler dene!..
Ve harika bir "Defol!"la bitiyor bu hayatta görüp
Göreceğim en olumlu, en parlak eleştiri...
Dahası var:
Cırcırlı'dan Kapıaltı'na geçerken artık, silâh yerine
Şiir arıyorlar üstümde o günden beri...

-VII-

Demek ki *1975*
Bu hali bu güzeli bu yeşili
İlle de bugünkü kendi haliyle
Görüp göstereceğiz diye
Ihlamurlar budamak
Şiir değil bundan böyle

-VIII-

1975

Şiir bir terlemedir
Güneş güneş gözlerle
Ve böyle böyle şair
Eriyip gider
Dünya gibi tıpkı
Döndükçe terleye terleye

-IX-

1976

Bu söyleşi için telefon ettiğinizden beş-on dakka sonra, epiy 'sportif' bir olay geçti başımdan. Bizim Dragos'taki evin yanında boş bir arsa var, önü resmen çöplük, kibalara yani. Çoğu ecnebi olmak üzere konserve kutuları, Amerikan çaputları falan-filan... aşağı mahallelerden gelen çolun-çocuğun talanından arta kalsa da hayli bir yekûn. Çöplük resmetmeyi aklına takmış ressamlara salık veririm, renkli mi renkli, civciv mi civciv bir konu... Arsanın başka bir yararı daha var, gerileri bekçilerin ineklerine otlak. Baharın ne güzeldi inekler, yemyeşil otların arasında hışır hışır. Şimdilerde başları darda, sararmış dikenler içinde. Aksilik bu ya, ben de duvarın dibine günebakanlar diktiydim şirinlik olsun diye. Güneşîliğini severim onların. Mallar, haklılar gerçi, musallat oldular benim sarı sıcaklarıma. Sığırtmaç da, domuzluğundan herhal, hayvanları kaçırmışlığa yatıyor. Olan bizim günebakanlara oluyor. Dedim a, tam telefon ettikten sonra siz, bi baktık, bir dana güneşten yediği yetmemiş gibi, bahçeye dalmış, ordan burdan hırsızlayıp diktiğim çiçeklere abanmış. Çıkarabilirsen çıkar. Hötzöt, taş, sopa, attık fikarayı dışarı. Açtım sonra telefonu Kooperatifin bekçilerine, "Önümüzde bir otomobil çiğnedi bir danayı, gelin alın!" diye. Can havliyle toplaştı bekçi arkadaşlar ya, yaralı dana yok ortada. Arasın dursunlar gayrı... Bu uzun öyküden çıkardığım kıssa mı ne? "Ne yazıyorsunuz, nasıl çalışıyorsunuz? Şairliğinizi nasıl sürdürüyorsunuz?" diye soruyorsunuz ya, ona yanıt bu! Bu ara ben, kardeşler, davarlara karşı günebakanları korumakla uğraşıyorum... Yeterince ciddi olmadı mı bu yanıt dersiniz? Varsın, olmasın!.. Ben şiiri ciddiye almıyorum

ki zaten, yeter ki şiir beni ciddiye alsın! Davetsiz misafirdir, pat diye gelir o, ya bir afrika menekşesini, ya ölen bir delikanlıyı bahane eder, oturur karşıma, kaldırabilirsen kaldır artık. Baudelaire öyle demiş ya: "Esin dediğin gelmesine nasıl olsa gelir, güçlük onu sepetlemektedir..."

Bekleyen belâsını da, mevlâsını da bulur, demişler. Şiir ki hem belâdır, hem mevlâ, o halde beklemeyi bileceksiniz! Yalnız, beklediğinizi çaktırmadan. Sözgelimi; Taksim Meydanı'nın (eskiden ama) ordaki saatin altında sevgilinizi bekler gibi, ortada dolana dolana, ıslık çal... hava alıyormuşsunuz sanki... Saatler saati beklersiniz gelmez kâfir... Ne yapalım, bu sefer olmadı, bidaha sefere...

-X-

Aslında çirkin değilsin sen *1976*
Çirkin görünmek istiyorsun
Güzelliği târif için

-XI-

1976

Hastasıyım görünsem de şu an
Bu Pankıras ve bu Dragos'un
Ve manyetosunda susa durduğu için
Mort sayılsa da morsum
Sen hiç merak etme benim can dostum
Böyle anlamsız şiiri Allah yazdıysa bozsun!

-XII-

(ÇALAKALEM)

Şiir bir çalar-saattir *1976*
Dakik
Tam zamanında çalan.
Zırvasız
Ve zartasız, zurtasız...
Zırrrrrrrrrrr!
İşinin başına Eşref'i
Eşref saatinde hem
Elifi elifine
Uyandırmak için...
Ama kendi işinin başına...
Çalakalem,
Çala
Çala...
Biyolojik bir saat demek ki şiir
Ve ölünceye de
Dakik...

-XIII-

(GÖKYOKUŞ)

1976

Şol kadın yatıyor garayip
Bir denizden dalgada
Bir gemiyi anımsıyor mütemâdî
Alargada ve uçak mai...
Emir almış bir şiirden demir
Ve engebeleriyle gebe
Ki bir meltem, hoşâmedi
Üflüyor bu çalıntı ney nesneyle
Ayva ve nar tüylerini...
Kadın değil, devr-i âlem bir kedi...
Neden sonra, âyîneler sonra, gördüm, Kendi
Çıkmış yola Brikler'i içinden Mayakovski'nin,
Kar erimiş, erimiş kar Cevizli'de
Basılmış sanki samanlığında çamurlu suların
Hanife'nin tumanları gül dalına asılı
Bulutlar ki pâre pâre bulutlar
Kimi kısa, kimi uzun umutlarla unutlar...
Ve derakap göğe ılgar eyledi Kübele
Bacaklarının arasında bir ok, bir Kıble...

Bu işte bir iş vardı, Bir Tansık Gerçekçiliği
Aşıldı göğün yokuşu, gibi bir bağevinin eşiği
Gün kapısında muntazır bizim bahçıvan Mevlüt
Açelyalarını ayın okuyup üfleyen hem de hafız o
Arnavut
Vuslattı saat, çıktılar ânında yedikatların kerevetine
Cennet-Cehennem mağ'rasının -Antalya'daki- indiler
birlikte
hikmetine
Kapıkomşuymuş meğer, malûm oldu, gökyüzüyle
yeryüzü
Yetti Adem'le Havaa'nın ömrümüze süren hüznü,
Tıpış tıpış iniyor şimdi şol rahmetli alüftem
Bir hatim duası, bulutların aşk merdivenlerinden
Dünyanın rehmine yağan bir rahmet, bir yemeniyle
yemin
Ve Bismillâhi ve Rahmânülrahîm

Bir Borazan çiçeği gayrı, çalıyor gökyüzü
Ele güne sabahı ilân etmeye
Yurdumuzun tüm sivil birliklerine
Açlara, ağaçlara, balıklara, çıplaklara
Tİİİİİİİİİİİİİİİİİİİİ...
Onlar erdi muradına, bu şiir de sona erdi
Babam ki, Yalan, gerçekten de daha gerçekoğlu
gerçektir
derdi.

-XIV-

(İSTANBUL LİSELİ GENÇLER SORDU ŞİİRDE USLÛP NEDİR DİYE)

1977

Ben de dedim ki bâzıları
Ayçiçeği diyorlar günebakana
Bazısı da günebakan diyor ayçiçeğine

Ben günebakanı yeğliyorum
Belki de güne yöneldiğim için yine

Ama siz de bilirsiniz ki
Gün aydındır gece de gece

Ama ne zaman diyeceğiz birbirimize günaydın?

Ben de onu diyorum ya işte
Bak kardeş şimdi uslûp meselesini düşünmeye başladın

-XV-

(MÜZMİN BİR ŞAİRE)

Bir Beyaz Rustan kapmış *1977*
Bir Tepebaşı otelinde Şiiri
Gayrı ne permanganat ne antibiyotik
Bir akıntıdır gidiyor sittin senedir
Gözünden yaş geliyor su dökerken bile

Belini doğrultmak için Türk Şiirinin
Çekiyormuş bu çekilmez çileyi,
Yoksa çaldığı gibi başından büyük bir taşa
Kırarmış çoktan
Pelikan marka dolmakalemini

Bakarak bu Çağdaş ve Çardaş Şaire
Hiç de zührevi değilmiş meğer Zühre!

-XVI-

1978

Shakespeare
Beautiful is terrible
Terrible is beautiful demiş

Bu söz Türkçe şöyle söylenir mi acep?
Güzelden güzeldir gazel
-O düşen sohbahar yaprağı-
Ve müthiş

Benim şiirden şimdiden anladığım işte bu iş

-XVII-

(ŞİİR-İ PENÇE)

Kim çıkardı dersiniz hüsnü-yusufu *1978*
Kör kuyunun dibinden (heyhat!)
Yosun yaprakları ve
Cefalı çiçekleriyle
Arafa?..

O çıkrık ki zevaliyle şiirdir
İhtiyarlayınca, gayrı-ihtiyari
Tıkır-mıkır kaldırır tekmil şairi
Düşük vezinleri
Ve harften hafif kafiyeleriyle
Cafcaflı bir rafa
Ve ecnebi meydanlardan hafiyeleriyle...

Ödüllerin Kırkpınarı'nda âzamlar
Yağlaşarak üleşirler güleşirler
Dinlendirinceye dek fersude kalıplarını
Öztürkçeylen laf lafa
Derken man-kafa kafaya...

-XVIII-

(DOKUNMATİK)

1978

Görmüyor musun
Su içiyorum
Şiir yazıyorum
Ne dokunuyorsun

-XIX-

Afrika gibi bir kıta yazaydım *1982*
Hiç durmaz ölürdüm

-XX-

(TANSIK GERÇEKÇİLİĞİ)

1985

İNSANIM BEN... VE TANIĞIM
KENDİM OLAN O TANSIĞA

-XXI-

Yalnızlığı sevmiyorum *1985*
Yalnız kim ola ki
Kendim...
Kendimin kendini sevmiyorum
Kediler hariç...

Kahve ocakçısı olacaktım ben
Tuttum kavlimi,
Yazdıklarımsa hep nafile
Hep nişanlı angaje ısloganlı
Can, diyorlar, Bir kahve yap şu dümenin ağzına
Kallâvi olsun!

Bende yoksa kahve, yemişçiden tedariklenip
Ve cezveyi ateşe sürüp, üstüne basıp, şekerini
Taşırmadan pişiriyorum

Biliyorum, bilmez miyim bu kahve ocağınnan
Ocağımızı bucağımızı
Isıtamayacağımı!

İşte onun içinde de içim titreyerek
Cezvenizi sürüyorum ateşe

Bir kahvenin hatırı vardır değil mi
Bir kahvenin, bir şiirin hatırı?..

Dileğim sizden
Tersine bir reklâmla!:
OKUMAYIN BENİ!
Ki sizler için yazılmıştı bu sadeler...
Kime mi?
İnsafın insafsızlığı
Tekrarın tekrarsızlığı gibi
Ve GEBE
Kime mi?
Elbette size
Aziz müşterilerime

-XXII-

1990

Şair!.. Sen hayatında, şiirin öfke olduğunu düşündün mü hiç? Şiirin ne olduğu soru edilirken kırk türlü yanıt verilmiş, Belki bunların büyük yüzdesi cük düşmüş olmasına karşın, ben şunu savlayacağım: Şiir bir öfkedir ! Öfke yürütüldüğü an, aslında bir gerilladır (ve gerila da tek başına yapılmıştır ve şiir dediğimiz tek başına yürütülmüş bir öfke, bir gerilladır). Garibaldi gibi yere serilip, yerden kalkılır. Sinan gibi yere düşer. İsaya benzer deniz gibi. Göğe ağar. Şiir bir büyük kaldıraçtır... Daha doğrusu bir kriko... Kendi elinlen, daha doğrusu kendi zekerinnen kendi kendini kaldırırsın. Göğe doğru değil, yine bu memleketin toprağına. Çünkü bütün şairler eski bir tâbirle kaybolurlar. Ama kaybolmazlar kendi topraklarında. Yaşasın toprak!..

-XXIII-

1993

Biz Buz Çağı'nın üstünde oturmuş yazıyoruz
Zenci bir kalemle Afrika'dan sıcak
Eriyor buz
Şairlerin tuhaf damgası budur

-XXIV-

Kaybederken kazanmayı şiirden gördüm *1993*
Öyle bir harp meydanına döndü ki ömrüm
Mağlup bir şah iken galip bir nefer-i merkûm
Yürüyorum sılaya, uyağımda ölüm

-XXV-

1993

Terzi kolların kırılsın
Gerçek de bana dar geliyor
Vıy amman amman
Vıy amman amman
Vey!

-XXVI-

(FOLKLOR ŞİİRE YARARDIR)

Ben Clio'nun doruğ'na durmuşam *1993*
Şiirlerle vuruşmuşam
Kem sözüyle dostun vurulmuşam
Şairim ben bir keçiyem
İnatçı leş kokulu ayağına tez
Sarpı serap bellemişem
Gözüm yukardan bakıy
Dalgın dalgın aşağı
Düşünmüyom bile
Düze nassı ineceğem
Kayya gibiyem
Ya da bir çığ diyem
Ya da bir çağ
Lorka gibi

-XXVII-

(YAZI)

1994

Güneşle uyandım
Üç yaprak parşömen serili yere
Yazılmayı bekliyorlar sardunyalarla
Biri yavruağzı öbürü çingenepembe
Zeytinin filizi de bekliyor yazılmayı
Güneşe karşı hortumun içine kıvrılmış kedi
Ve ben
Ben de bekliyorum yazılmayı
Yazımız bu bizim

-XXVIII-

Bir insan görünce insan oluyorum *1994*
Bir ağaç görünce ağaç
Bir çiçek görünce çiçek
Bir çocuk görünce çocuk
Bir kadın görünce erkek
Bir faşist görünce kahroluyor kahrediyorum
İnsanlığın en amansız lüveri
Şiirle

-XXIX-

1994

Şiir bir tahta kaşıktır
Sapı ortasına denk düşen

-XXX-

Şiir kokoreç kokusudur *1994*
Nâzım usûlü mangaldan
Yarı kızarmış çeyrek ekmeğin içine döşersin
Dize dize dizip
Üstüne de bol kekik

-XXXI-

1995

Şiir bir tanıktır
Yaşadığımız bir cinayet dâvasında
Görgü tanığı
Dizeler ki çavlan
Sesler sesler sözcükler
Akar akar akarsu
Sonunda bir suç
Kalbinden çivilenir tahtaya
Safranbolu kapısı
Her şey oyma
Bir gelin girecek içeri
Suç ve Ceza

-XXXII-

(ŞİİR DİKENİ)

Sözler uçuşuyor
Ben ardından hezarfen
Yere indirip sözleri
Toprağa dikiyorum
Yediveren şiirler açıyorlar
Dikeni sikeyim

Safo'ya
1995

-XXXIII-

1995

Şiir havalı bir tabancadır
Kimseyi öldürmez
Zehirli havayı arıtır
Dünyanı değiştirmen pahasına da olsa.
Çünki ozon tabakası delindiyse eğer
Önce ozan tabakası delinmiştir de ondan

-XXXIV-

Ezan bitti derken öbür minareden başladı *1995*
Yıkıldı yine Kubilay Hân'ın sarayı
Coleridge bilmiyorsa ben biliyorum
Yıkılan her söz saltanatının enkâzından
Yeni bir şiir bulutu ağar göğe.
Bu seferki ne Arapça ne Çince ne İngilizce
Bu seferki Türkçe bir ebrû
Nâzım'dan başlayan bir nazım

-XXXV-

1997

Sıgara bir alışkanlıktır
Adamı öldürür
Eroin afyon LSD asit
Şiir daha başka alışkanlıktır
Alışamazsın
Sol elinlen yazayım desen
Sağ elinlen yazamazsın
Bi de yazmaya başladığın zaman
Kendini tutamazsın
Şiir uyuşturuculardan değildir
En uyandırıcısıdır
Bir şiir okuduğun zaman ayağa kalk

-XXXVI-

Griple ve devletle uğraşıyorum *1997*
Barsaklarım bozuk
Ancak kaçakları düşünerek dışarı çıkıyorum
Pasaportsuz
Pasaportum şiir
Kimliğim şiir
Hayatım vesair

-XXXVII-

Bir osuruk ağacıyım ben
Yellendikçe şiirler açan

-XXXVIII-

Balıkların kaç kulaçtan *1997*
Neyle tutulacağı balıkçılardan sorulur
Hangi mesinayla ağla ırıpla trolle,
Ama bir şiirin oltası vardır da
Yoktur da... başlangıcını bilmezsen...
Dili bilmek gerek, dibi bilmek gerek!
Yemi bileceksin yâni
Ve nişana nişanlayacaksın oltayı

-XXXIX-

1997

Saf şiir olmaz
Şiir dediğin mürekkeple yazılır

-XXXX-

Ulu ressam Paul Cezanne'ın *1997*
Resim bir uğraş değil, yazgıdır
Sözünü başka türlü söyleyeyim:
Şiir bir uğraştır,
Ama canhıraş bir uğraş.

-XXXXI-

1998

Resimde değil sâde, şiirde de
Hat-tı müdafaa yok
Sath-ı müdafaa vardır.
Müdafa ettiğimiz satıhsa
Resimde topyekûn mekân
Şiirdeyse topyekûn kelâmdır.

-XXXXII-

Niçin ödül almıyormuşum? *1998*
Kırkpınar'da güreş tutmadım ki hiç!

-XXXXIII-

1998

Son yıllarda daha da yaygınlaştı, eli-yüzü düzgün üç-dört dize düzen bâzı arkadaşlar, kendilerini Almanca telâffuzuyla GOETHE sanıyorlar ki çok da haksız değiller...

-XXXXIV-

Bu şiirleri göğün mavisine aşkediyorum *1997*
Bir jet pilotunun kıçından fışkıran baharlarla

-XXXXV-

Kötü şairden iyi başbakan çıkmaz
İyi şair zâten başbakan olmaz
Şansölye Goethe hariç

-XXXXVI-

Sepetinde üç dirhem pamuğu olmayan takımı
Fena halde tebelleş oldu Orhan Pamuk'a...
Yok efendim, bu Nişantaşı çayırı züppesi
-Romancılık ne gezer serde!-
Reklam yazarıymış düpedüz
Veya son model helikopteriyle kapı kapı dolaşan
Post-modern bir seyyar satıcıymış...
Ben ki pre-modern bir şairim, diyorum ki size:
Bakmayın Orhan'ın hep geçmişe mâzilerden dem
vurduğuna
Harem dairelerinde oryantâl yapar gibi yaptığına!
O mu sanki edebiyatımızda tek yağmur kaçağı!
Uslûbu bihoş mesleği nakkaş muşambası makintoş!
Bakmayın sokaklarda bir müze bekçisi gibi dolaştığına!
O tam Günün Adamı!
Antika olan biziz asıl!
Gırtlağına kadar beyaz eşyaya, kara paraya batmış
Bu tüketim toplumunun has çocuğu...
Bir kalemde yeni bir kalem sürdü piyasa ekonomisine,
Kitapsızlar mahallesinde salyangoz bellenen o yasaklı
O tükaka KİTAP kapış kapış gider oldu
sapamarketlerde...
Orhan eskiden yok olan bişeyi yok satıyor!
Biz ne kızıllar gördük kızılı yok pahasına satan
Varsın o da Kırmızı'yı okutsun ateş pahasına!..

EKLEM

KISADAN KISA

Ocağımıza İncirlik diktiler

MEMLEKETİN SAAT AYARI

Aldanır'a

Demli çayın şekerini
Kararken çın-çın-çın
Bir gün geçti...
Ranzada bir yandan bir yana
Dönerken bir yıl geçti.
Dost, bana Loncin olmayan
Saatini uzat,
Bana memleket saat ayarını bağışla!

EKO

Go go go
Ego ego ego
Go cehennemin dibine
Go

"BİR SİYASİ"NİN MEHMET SÖNMEZ'İNE

Asker Memet
Güneşte kızarmış kızarmış
Bir tomattı yeşilleri uzun boylu
Nerde Kavga var orda
Solcuydu tepeden tırnağa
Sonraları beni ırgalamaz...
O yaşayan tomatı dilim dilim
Yumrukla kırılmış bir baş soğanla
Yer gibi yapıyorum
Gözlerim yaşararak

VUKUAT

Kovan kuşları uçuşuyor başında
İnsan Hakları Derneği başkanının,
Gelincikler içinde yatıyor Akın Birdal
Altı yerinden vurulmuş,
Suçu Savaş değil Barış...
Koltuğunun altında bir ekmek
Bir yumurcak
Evine doğru yürüyor...

EBENİN KUŞAĞI

Sarılar bütün tebdilleriyle ortada
Damlalar dallara dizilmiş
Ayna kırıkları...
Doğum kokuyor hava
Toprağın bütün yavru ağızları açılmış
Vagina pectoris...
Başlayacak karnı burnunda devanası
Gökgürültüsüyle yeniden haykırmaya...
İlkbahar işte böyle dünyaya getirilir,
Bu arada dağlar da
Ebem kuşakları sarıyorlar bellerine...

23 NİSAN

Gazi etti armağan
Daha süt daha ayran
Kutlu olsun o zaman
Hepimize bu bayram
Verin sabahın tarhana
İçelim içimiz yana yana

ÖZRÜ KABAHATİNDEN BÜYÜK

Ben kahraman değilim.
Demirel beni affedecekmişse
Kolay gelsin!

Benim endişem,
Ya beni affetmeden önce
Eceli gelip ölürse...

Ama onu affetmeye benim
Sıkletim yetmez
Ne de cesedim...

TAHMİN

Mehmet Altan Eski Datça'daymış
Yirmi yıl oluyormuş burayı mesken tutalı,
Bunca yıldır ben de gelip dururum bu köye
Hiç raslamadım ona ne kahvede ne yolda,
Tahminim o ki, çok yoruluyor İstanbul'da
Dinlenmek için yazlığına kapanıyor,
Ama yazı yazmaktan
Ders vermekten değil asıl
Çetin dostumu dinlemekten yoruluyor
Şunu da söleyim:
İkinci Cumhuriyet taraflısıdır kendisi,
Sayısını arttırmakla düzelecekse
Cumhuriyet,
"Onuncu Cumhuriyet" diyelim en iyisi!

NE HAZIR, NE NÂZIR

Ezan vakti
Ha gözlerinle müezzini aramışın boş şerefede,
Ha Ankara'daki madara yöneticileri!
Onlar da bulmuşlar birer Amerikan mikrofonu
Oturdukları yerden okuyorlar ezanlarını...

DÜŞMÜŞ TARİH

Ahtapotun kendi ayağını yediği
Hep o Mart ayı
Kıtlık
Enflasyon

ALTINA HÜCUM

Siz filmlerden biliyorsunuz ya.
Kadın erkeği, erkek kadını zehirler
İşte o siyanürdür.
Ben formülü vermiyeceğim size.
Ben bütün bir beldenin zehirlenmesinden sözediyorum.
Ve kapalı şirketlerle çevrilen
Bir büyük ölümcül dalavereden sözediyorum.
Bergama Ege'nin pırlantası
Türkiye'nin de pırlantası
Siz beş kuruşluk altın için
Pamuğu, zeytini batıramazsınız!
Oyun şu: Siyanürü basıp toprağa
Altın cevherinin "çamurunu" götüreceksiniz.
"Çamur" İngiltere'ye gittiği zaman,
Ayıklanıp altın çıkarılacak.
Geride kalan ne?
Zehirlenmiş bir belde.
Bergama.
Bergama.
Ne pamuk kalacak, ne turizm.
Bre hayvanlar,
Altına hücum ediyorsunuz da,
İnsan denen altın parçası n'olacak?
Altın Türkiye'nin altını kazan hayvanlardır zaten.

Biz altın istemiyoruz.
Altın gibi buğday başaklarımızı istiyoruz.
Ay parçası pamuklarımızı istiyoruz.
Masmavi denizimizi istiyoruz.
Zehire Hayır!
Siyanüre Hayır!
Altın olan zehire hayır!
Sağlık Tanrısı Asklepion'un
Hastânesini siyanürleyemezsiniz!

BOŞ HEVES

Yazı-tura oynayayım istedim
Kursağımda kalan çil kuruşla
Ama ne yazar bu memlekette yazı
Dağ-taş tuğra

GOOL

Üç direkli bir kaledir dünya
Sağdan akıyor Erzincan
Ceza sâhasına girdi Hasan
Hüseyin'e geçirdi
Ali dokundu topa
Üç direkli bir kaleyse dünya
Kaleyi bulan toptur ilâh
Şu futboldan illâllah
İllâllah-ı veresûli

GARİPLİK

Bir hüzün söylencesi
bir rüzgârla
bir dalgayla
gelip
Yanıbaşıma dineldi
sessiz sedasız

Bir capon
küpeşteye dayanmış
gözünü denize dikmiş
mırıldanıyordu balâdan

Ince - mıme - maocoo -
Unu - une - anu - oh -
Sayo - coko - mosiv -
Ih - maa - amano
gocu - gana - gona

Bir ukde tepreşti içimde
Kirpiklerim sepelendi
Kımıldayamadım yerimden bir saat
Bodrum'dan Datça'ya işleyen
Feribot iskeleye yanaştığında
Güler'i gördüm
Beni karşılamağa gelmiş
Yeniden kıvandım.
Garip şiiri yazmıyorum gayrı

OSURUK

Bir kelebek uçurdum
Al üstüne kahverengi benekli
Gitti nar çiçeklerini kokluyor

CEMAL SÜREYA PARKINDA

Bir Kasım güneşlisinde
Meclis'in o askerî duvarının
Dibinden geçip
Geldim oturdum karşına senin...
Hiç bu kadar mülk sahibi olmamıştın
Darphâne müdürü olduğunda bile...
Epiy bir yüzölçümün var
Bir basket sâhan
Çocuk bahçen
Havuzun
İki kutu gibi helân
Sunay'ın dediğince Gülcemaller'in solmuşsa da
Tektük çimen yeşilin var sağa sola serpili...
Çocuklar bu ara okulda
Ama firarîler de var aralarında
Erkek-dişi kırıştırıyorlar,
Arabalar etraflarında vızır vızırmış
Olsun!
Sen geceleri çıkarsın zâten ortalığa
Bankların üstünde eski gözağrılarınla
Al takke ver külâh...
Parkın sana mubarek olsun!..

ÖZGEÇMİŞİM

Ben ömrümce muhalif yaşadım
Devletçe de menfi bir TİP sayıldım
Onun için kan gurubum
RH NEGATİF

DOKUNMATİK DİGİTAL

Bâzılarının dokunulmazlığına dokunulacakmış
Bâzılarının dokunulmazlığı kaldırılacakmış
Deyip dururken meçhul ve malûm ağızlar,
Birden Hindistan'daki paryalar geldi aklıma
Hani şu menfur ve mekruh bellenip de
Kimsenin el sürmediği
En aşağılık işlere koşulan **kast** var ya
İşte O...
Hadi onlar oldum-bittim **dokunulmaz** sayılmış,
Ya bizimkilere neresinden dokunacaksın ki?
Bizimkilerin tutulacak yeri kalmamış ki, azizim!

ALLAHRATİK VERSİN

Uyku geldi bedene
Ne mutlu Türküm diyene!

NENNİ

Uyusun da büyüsün canlar nenni
Meydanı boş buldukta kırk harami
Bir yandan bir yana
Savrula kavrula
Yanyana
Yana yana
Kanlı Sıvas ilinde
Madımak Otelinde
Alevlerin dilinde
Uyusun da büyüsün canlar nenni

Dandini dandini dastana
Mandalar girmiş vatana
Kov bostancı camızı
Yemesin aşımızı
Elele tutuşa
Dayana dayanışa
Asıl asıl ki özgürlüğüne
Uyansın da büyüsün bebeler nenni

Diyen canların canına okundu
Tekbir getirildi kundaklar kondu
Bir yandan bir yana
Savrula kavrula
Yanyana
Yana yana
Kanlı Sivas ilinde
Madımak Otelinde
Alevlerin dilinde
Uyusun da büyüsün canlar nenni

DEFİNECİ

Yaz yaz yaz yazını
Pre-modern bir ören olarak
Kaz kendi kazını!
Bulduğun mangırlar sana yeter,
Ne defineymişin sen meğer...
Meselâ Bizans'tan kalma
Odununa yandığım bir kakma
İkona...
Kendini ararken yerde bulduğun
Şamama...
Hepinize dama!

GÂZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Türk, öğün, çalış, güven! demiş a,
Çalışan, parasız pulsuz, çalışıyor paralıya
Güvenen varsa, parasına güveniyor
Sonra öğün babam öğün!
Dövün babam dövün!

TAKSİMCİ

Alaturka musikide en çok
Kürdi-li Hicazkâr taksimini seviyorum
Amma bölücüymüşüm haa!..

PASİFİKTEN PASİFLİK

Bırakın yapsınlar,
Bırakalım ırzımıza geçsinler!

MÜLKÜN TEMELİ

Adalet düzenimizden, o mefharetimizden,
O övüncümüzden, o güvencemizden
Galiba hayatta kalan tek
Şimdi hayatta olmayan
Bodrum hâkimesi Mefharet

Dahomey Demokrasisinde bir anket açmışlar
Devletimizde temel üç kuvvet nedir? diye sormuşlar.
Dahomeyli bir ihtiyar hiç sektirmeden
Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri,
Diye sırasıyla sayıvermiş.

HAL-İ KEYFİYET

Metropolislerimizde kadınların haylisi
Aynayla yatar kalkar,
Erkeklerin epiysi de
Aynasız ve de aynasızların zorundan
Zarzor yaşar

DUA BAŞLANGICI

Yumurtaya can
Can'a yumurta veren Allahım...

CANAVARIN DA CANI VAR

Yurdumuzda en gözde ilçe
Göz göre göre kaza

UMACI

Gözlerim gözlerine kitlendi diye
Sokak ortasında, elegüne karşı
Beni niye böyle
Bombardıman ediyorsun
Umacı bacı?..

YOLLU YOLLAR

Seçimden seçime
Başımıza devletle getirdiklerimiz
Milletçe başımıza zorla belâ ettiklerimiz
Öyle seviyorlar ki milleti
Millet adına
Millet aşkına
Millet uğruna
Milletin gözünün içine baka baka
- Kaçıncı bu? - O kahrola
YOL - MOL yoluna
Yoluyorlar milleti

PARTİYE KAYIT BAŞVURUSU

Ölüm tarafından
Asla asimile edilememiş bir yurttaşınız olarak
Dayandım Dayanışma Kapınıza
Yaşasın Özgürlük
Diye bastırarak,
1999, 10 Ocak

İÇİNDEKİLER

Alavara 13
Bata-Çıka 15
Dingin Görünüm 16
Güz Afroditi 17
Güzün Yüzü 18
Kartal'ın Akkartalına 19
Sone 20
Uzayda 21
Uzaktan-Yakından 22
Murakabe 23
Ars Longa Vita Brevis Est 24
Karşı-Saldırı 25
Kendi Kendinin Türbedârı 26
6 Mart 27
Bu Rüzgâra Bir Rüzgâr da Benden 28
Güneşle Güneş Banyosu 30
Piç Ali'nin Matitası 31
Aganda 32
Finito Della Musica 33
Ağrılı Cima 34
Yazla Yetinmek 35
Tomografi 36
Tühh Bize! 37
Requiem I 38
Paradoks Tersyüz 40
Ne ise Fâlim O Çıksın Halim 41
Doktor 43
Alavara 44
Requiem II 46
Bademli 47
Kânunsanî 49

Vasiyet I 50
Politikayla Poetika Poetikayla Politika 51
I 53
II 54
III 55
IV 56
V 58
VI 59
VII 61
VIII 62
IX 63
X 65
XI 66
XII 67
XIII 68
XIV 70
XV 71
XVI 72
XVII 73
XVIII 74
XIX 75
XX 76
XXI 77
XXII 79
XXIII 80
XXIV 81
XXV 82
XXVI 83
XXVII 84
XXVIII 85
XXIX 86

XXX 87
XXXI 88
XXXII 89
XXXIII 90
XXXIV 91
XXXV 92
XXXVI 93
XXXVII 94
XXXVIII 95
XXXIX 96
XXXX 97
XXXXI 98
XXXXII 99
XXXXIII 100
XXXXIV 101
XXXXV 102
XXXXVI 103
Eklem 105
Kısadan Kısa 107
Memleketin Saat Ayarı 108
Eko 109
"Bir Siyasi"nin Mehmet Sönmez'ine 110
Vukuat 111
Ebenin Kuşağı 112
23 Nisan 113
Özrü Kabahatinden Büyük 114
Tahmin 115
Ne Hazır Ne Nâzır 116
Düşmüş Tarih 117
Altına Hücum 118
Boş Heves 120

Gool 121
Gariplik 122
Osuruk 123
Cemal Süreya Parkında 124
Özgeçmişim 125
Dokunmatik Digital 126
Allahratik Versin 127
Nenni 128
Defineci 130
Gâzi Mustafa Kemal Atatürk 131
Taksimci 132
Pasifikten Pasiflik 133
Mülkün Temeli 134
Anket 135
Hal-i Keyfiyet 136
Dua Başlangıcı 137
Canavarın da Canı Var 138
Umacı 139
Yollu Yollar 140
Partiye Kayıt Başvurusu 141

Alavara

Can Yücel

2

Şiir bir terlemedir
Güneş güneş gözlerle
Ve böyle böyle şair
Eriyip gider
Dünya gibi tıpkı
Döndükçe terleye terleye

ISBN 975-6770-96-
010614
9 789756 770962
DK DOĞAN KİTAP